

Styrdokumentens rubrik

Styrdokument

Datum och paragraf: 2026-09 § XX

Beslutsfattare: Bildningsnämnden

Dokumentansvarig:

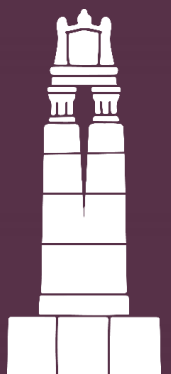
Diarienummer: /Ärendebeteckning/

Trygghetsplan

Årlig plan mot kränkande behandling, mobbning och diskriminering

Eda kommun 2026-06-18

Adolfsfors skola

Årlig plan mot kränkande behandling

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Syfte.....	3
1.3 Omfattning och giltighetstid.....	4
1.4 Ansvarsfördelning.....	4
2 Hur blev det?.....	4
3 Var är vi?	5
3.1 Metoder som har använts vid datainsamlingen	5
3.2 Barns, elevers, personals samt vårdnadshavares delaktighet.....	5
3.3 Vad visade datainsamlingen avseende kränkande behandling och diskriminering?	5
3.4 Resultat och analys	7
4 Vart ska vi?	9
5 Hur gör vi?	9
6 Riktlinjer och rutiner vid uppkomna situationer	10
7 Definitioner	10

Årlig plan mot kränkande behandling

1 Inledning

Kränkande behandling, mobbning och diskriminering får inte förekomma i förskolor, skolor eller andra verksamheter enligt skollagen. Verksamheterna måste arbeta aktivt med att förebygga och åtgärda kränkningar. Kränkande behandling benämns i skollagen (2010:800) 6 kapitlet och kapitel 1 i skollagen och läroplaner samt diskrimineringslagen (2008:567)

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter om åtgärder mot kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

1.1 Syfte

Syftet med planen mot kränkande behandling är att skapa en trygg och säker miljö för alla barn och elever i Eda kommun. Huvudmannen ska säkerställa att alla barn och elever kan känna sig trygga och respekterade i förskolan och skolan, och att de har möjlighet att utvecklas och lära sig i en positiv och stödjande miljö. För att uppnå syftet med planen är det viktigt att det finns ett förebyggande arbete och tydliga rutiner i förskola och skola.

Ett annat syfte med planen mot kränkande behandling är att huvudmannen säkerställer att alla barn och elever har en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

Kränkande behandling kan ha allvarliga och långsiktiga konsekvenser för barn och elever, såsom psykisk ohälsa, sämre skolresultat och minskad trivsel i förskola och skola. Därför är det viktigt att ha en plan mot kränkande behandling för att förebygga och hantera sådana situationer. Planen syftar till att uppnå följande

mål:

- Att förebygga och förhindra kränkande behandling i förskola och skola
- Att skapa en kultur av respekt och inkludering i skolan
- Att säkerställa att alla barn och elever har en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero
- Att ge huvudmannen och personalen verktyg och strategier för att hantera och förebygga kränkande behandling

Årlig plan mot kränkande behandling

- Att säkerställa att alla barn och elever har tillgång till en trygg och säker miljö för lärande och utveckling

1.2 Omfattning och giltighetstid

Trygghetsplanen omfattar alla enheter inom bildningsförvaltningen i Eda kommun. Styrdokumentet gäller till dess att det uppdateras, vilket sker inför varje läsår.

1.3 Ansvarsfördelning

Huvudman

- Ansvarar för att en Årlig plan mot kränkande behandling tas fram och implementeras
- Ansvarar för att personalen får utbildning och stöd för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att planen följs upp och utvärderas

Rektor

- Ansvarar för att planen implementeras och följs på skolan
- Ansvarar för att personalen får utbildning och stöd för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att skolan har en tydlig och väl fungerande rutin för att hantera kränkande behandling
- Ansvarar för att föräldrar och elever informeras om planen och hur den ska implementeras

Personal

- Ansvarar för att följa planen och rapportera alla incidenter av kränkande behandling
- Ansvarar för att skapa en trygg och inkluderande miljö för alla elever
- Ansvarar för att stödja och hjälpa elever som har blivit utsatta för kränkande behandling
- Ansvarar för att delta i utbildning och fortbildning för att hantera kränkande behandling

2 Hur blev det?

Föregående läsårs trygghetsplan har utvärderats i samband med det systematiska kvalitetsarbetet vid läsårets slut. Enkät visar att de flesta elever på Adolfsfors upplever sig trygga men lärarna upplever inte detta i lika stor utsträckning.

Årlig plan mot kränkande behandling

3 Var är vi?

3.1 Metoder som har använts vid datainsamlingen

Underlag för utvärdering:

- Trivselenkät
- Klassråd
- Elevråd
- Diskussion i trygghetsteam
- Utvecklingssamtal
- Utredning om kränkande behandling och/eller trakasserier (även diskriminering).
- Tillbudsrapporter

3.2 Barns, elevers, personals samt vårdnadshavares delaktighet

Eleverna är delaktiga i planen bland annat via enkätundersökningar och övriga kartläggningar vid behov. På klassråd och elevråd är eleverna delaktiga med åsikter, önskan och förslag på bland annat det gemensamma arbetet, tryggheten och aktivitetsutbud/planering i skolan. Planen ska diskuteras löpande. På fritids har de fritidsråd fyra gånger under läsåret.

För att vi ska kunna uppnå vår vision är det viktigt att alla parter är delaktiga, även elevernas vårdnadshavare (enl. proposition 2005/06:38). Detta genomförs genom regelbundna kontakter via utvecklingssamtal, föräldramöten, samtal/kontakt vid behov och föräldraråd.

Personal deltar genom uppföljningar på ALK och APT samt vid regelbundna utvärderingar av mål i verksamhetsplan. Det ligger till grund inför läsårets kvalitetsredovisning.

3.3 Vad visade datainsamlingen avseende kränkande behandling och diskriminering?

Resultat av skolenkäten från januari visade att 79 % av eleverna känner sig trygga i skolan helt och hållet eller till stor del. Vi ser en skillnad bland elever i årskurs 1–3 och 4–5 där de äldre eleverna uttrycker en större grad av trygghet. Utifrån kön så upplever flickorna sig tryggare i något högre utsträckning än pojkarna. När vi jämför resultatet från året innan så är det lite lägre vad gäller upplevd trygghet.

90 % av eleverna svarar att de inte känner sig rädda för någon lärare eller annan vuxen i skolan. 78% av eleverna svarar att de inte känner sig rädda för andra elever på skolan, 12% svarar att de ibland känner sig rädda för andra elever och 12 % uppger att de ofta eller alltid är rädda för andra elever på skolan. De äldsta eleverna är inte alls

Årlig plan mot kränkande behandling

rädda för andra elever. 79 % av eleverna känner att de kan vara sig själva på skolan. Detta läsår ser vi ingen markant skillnad mellan pojkar och flickor.

55 % av eleverna tycker att de vuxna på skolan håller koll på vad som händer på rasterna, 36 % svarar ibland eller sällan på den frågan. Det skiljer sig mellan elever i åk. 1–3 och 4–5. De äldre eleverna har mindre tilltro till vuxnas koll. 76 % svarar att de litar på att de vuxna på skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad.

I vårdnadshavarnas enkät är det 89 % som svarar att de upplever att deras barn är trygga i skolan helt och hållet eller till stor del. 82% upplever att deras barn inte är rädda för någon vuxen på skolan och 65 % av vårdnadshavarna upplever att deras barn inte är rädda för någon annan elev. 28 % svarar att deras barn ibland är rädda för andra elever. 83 % upplever att deras barn kan vara sig själva i skolan. Vårdnadshavarna i förskoleklass upplever sina barn tryggare. 93 % av vårdnadshavarna upplever att fritids erbjuder en trygg verksamhet helt och hållet eller till stor del.

Vid barnintervjuer på fritids i november uppger 90 % av barnen att de känner sig trygga, 7 % svarar ibland. En elev tycker att hen inte känner sig trygg i hallen när hen kommer till fritids på morgonen. En elev känner att hen tycker det är jobbigt att gå ensam in till fritidsrummet från hallen på morgonen när hen kommer till fritids. Hen har inte koll på hur många och vilka elever som är på fritids då. I elevintervjuer i maj månad 2026 svarade 100 % av 24 barn att de känner sig trygga på fritids.

76 % av lärarna upplever att de vuxna har koll på vad som händer på raster. 63 % upplever att man gör tillräckligt om en elev blir illa behandlad. 88% av personalen upplever att eleverna känner sig trygga i skolan och 100 % upplever att eleverna kan vara sig själva. Upplevelsen av trygghet är betydligt högre än föregående läsår.

Under hälsosamtalen i förskoleklass framkommer att eleverna tycker om skolan och trivs med sina kamrater. Vårdnadshavarna upplever att det är ett stort steg från förskolan till förskoleklass men de är nöjda.

I åk 2 framkom att eleverna har kompisar som de umgås med och i sociogram som gjordes i januari bekräftades detta. Hälsosamtalen i åk 4 under hösten visade på att de trivs och är trygga men några elever har uppmärksamats och åtgärder har satts in.

Kränkningar 25/26

Stadie	Antal kränkningar
F-3	25
Åk 4-5	7
Totalt	32

Det har skrivits fler kränkingsanmälningar detta läsår jämfört med förra. Många anmälningar är skrivna av socialpedagog som är närvarande på raster och därmed ser

Årlig plan mot kränkande behandling

och hör mycket av det som sker. Det är främst fysiska kränkningar men också verbala. 100 % av utsättarna är pojkar.

3.4 Resultat och analys

Vid trygghetsvandringen i oktober lyfte eleverna fram flera platser som upplevdes som otrygga. Fotbollsplanen och Kingplanen nämndes återkommande på grund av konflikter, hårt spel, tjafs och fult språk. Även hästhindren, snurrorna, klätterställningen och kullen upplevdes som otrygga, antingen på grund av konflikter eller risk för att skada sig. Busshållplatsen lyftes också fram eftersom den ligger nära vägen och det ibland blir stökigt där. De yngre eleverna uttryckte främst oro för att göra sig illa eller få en boll på sig.

Vid uppföljningen i mars 2026 framkom att tryggheten hade förbättrats på flera områden. Duscharna upplevdes som tryggare och eleverna beskrev även fotbollsplanen och Kingplanen som lugnare än tidigare, även om fula ord fortfarande förekommer. Samtidigt lyfte eleverna att de önskar större frihet i leken och upplever att aktiviteter som de tycker är roliga ibland begränsas av regler. Det finns även fortsatt behov av att arbeta med tryggheten kring bussarna och med elevernas språkbruk.

Att det är flera vuxna ute på raster ger en ökad trygghet och resultatet visar att många är trygga när de är ute på rast. De gula/rosa västarna gör att rastvärdarna syns bra. Skolgården är nu mer avgränsad och det är lättare att ha översyn. Vid frånvaro av personal har det ibland missats att sätta in rastvärd. Tryggheten i hallen har ökat med hjälp av hallvärdar. Det är vid in och utgång som det kan bli konflikter mellan elever.

Personalen är tydlig med dagens schema och inleder dagen på samma sätt med samma rutiner och bildstöd. Arbetet med bildstöd har utvecklats under läsåret och en större trygghet upplevs av många elever när dagen blir mer strukturerad och förutsägbar.

Under året har alla klasser haft kontinuerliga klassråd inför elevråd, som har genomförts cirka var sjätte vecka. I elevrådet sitter representanter från alla klasser på skolan. De har bland annat diskuterat tryggheten på skolan och då uppmärksammat exempelvis otrygga platser och hur ordningsreglerna fungerar. Arbetet med klass- och elevråd upplevs ha stärkt tryggheten och sammanhållningen på skolan utifrån att eleverna fått vara delaktiga. Studieron och tryggheten tas upp på klassråd men behöver nog bearbetas mer också efter elevråd.

All personal på skolan känner ett ansvar för alla elever och eleverna har relationer till de vuxna. Personalen är både pro- och reaktiva vilket skapar trygghet bland eleverna eftersom de vet att personalen agerar. Arbeta med värdegrundsfrågor har genomförts systematiskt och kontinuerligt under hela läsåret. Språkbruket har fortsatt uppmärksammas och det upplevs vara färre av eleverna som behöver tillrättavisas. Dock är språkbruket grövre hos vissa så arbetet behöver fortgå.

Årlig plan mot kränkande behandling

Det är viktigt med samsyn kring förhållningssätt och hur personalen ska hantera kränkningar som förekommer. Det behöver diskuteras kontinuerligt på ALK och APT vad en kränkning är och när dessa ska rapporteras in.

Under läsåret 25/26 har fritids jobbat med eleverna utifrån en trygghetstriangel. Personalen väljer ut 2 elever var i taget som de ska fokusera lite extra på under 2-3 veckor. Fokus har i stor utsträckning legat på vissa elever och personalen har skapat anpassningar för att elevernas fritidstid ska bli så bra som möjligt.

3 fritidsråd har genomförts, under året, med fritidsklubben. Personalen har även haft kontinuerliga samtal med fritidsklubben, för att möjliggöra för eleverna att kunna komma med förslag och önskemål löpande om aktiviteter för fritidsklubb. Med F-2 har det förekommit 2 aktiviteter som kallas fritidsråd under läsåret. Utöver det så har personalen haft diskussioner/samtal fortlöpande, i bland annat samlingarna och i leken, på så sätt har eleverna fått vara med och påverka sin fritidsvistelse.

Utanför fritidsrummet finns numera ett bildstöd som visar dagens aktiviteter, tider och bild på personal som jobbar den dagen. Bildstödsmaterial har utökats under läsåret för att det ska bli så tryggt som möjligt för eleverna. Vissa elever behöver extra tydlig information.

Elevernas samlade utvärdering av REKO visar att arbetet i stort upplevs som positivt och lärorikt. Många beskriver att de har blivit bättre på att vara snälla mot varandra, lyssna, lösa konflikter och tänka på sitt språk. Flera upplever också att det blivit mindre bråk och svordomar samt att samtalen i ring har hjälpt dem att prata om både vardagliga händelser och svårare frågor.

Samtidigt är många elever osäkra på vad som kan utvecklas, men bland förslag som lyfts finns mer variation, fler praktiska inslag, kortare och mer åldersanpassade moment samt arbete med mobbning, känslor och nätet. Några önskar också mer lugn och tydlighet under arbetspassen.

Eleverna beskriver i varierande grad förändringar både i klassen och hos sig själva, där många ser förbättrat klimat, bättre språk och ökad hänsyn, medan andra inte upplever lika tydliga skillnader. REKO beskrivs som något som blivit en del av skolans gemensamma arbetssätt och språk, och som bör fortsätta utvecklas med ännu tydligare koppling till elevernas vardag.

I lärarnas utvärdering framkommer det att värdegrundsarbetet REKO upplevs ha haft en positiv påverkan på både elever och verksamhet på Adolfsfors skola och fritids. Arbetet har gett utrymme för samtal och reflektion kring värdegrundsfrågor och gjort det lättare att koppla vardagliga situationer till gemensamma diskussioner. Eleverna beskrivs i högre grad ha blivit bättre på att hantera konflikter själva, visa ökad medvetenhet om sitt eget och andras beteende samt i viss mån utveckla bättre språkbruk och sociala relationer.

Personalen upplever också att REKO har bidragit till ett mer gemensamt fokus på värdegrundsfrågor och ett arbetssätt där eleverna i större utsträckning får ta ansvar för

Årlig plan mot kränkande behandling

sina handlingar. Samtidigt finns variation i hur mycket arbetet har påverkat det egna arbetssättet, även om flera beskriver att värdegrundsarbetet har integrerats mer i vardagen.

Utvecklingsbehov som lyfts handlar främst om att göra materialet mer åldersanpassat, varierat och praktiskt, särskilt för yngre elever, samt att fördjupa arbetet kring känslor, språkbruk och sociala roller. Det finns också önskemål om att fortsätta och fördjupa arbetet över tid för att befästa effekterna ytterligare. Sammantaget ses REKO som ett positivt inslag som har stärkt trygghet, ansvarstagande och gemensam förståelse för värdegrundsarbetet, men där fortsatt utveckling och anpassning bedöms viktig.

4 Vart ska vi?

Värdegrundsarbete ska genomsyra all undervisning och aktiviteter på skolan och på fritidstid. Varje vecka kommer planerade lektioner i värdegrund genomföras utifrån Lika/olika metoden, som en fortsättning på REKO, i samtliga klasser och på fritids. De första två månaderna under terminen handlar det om gemenskap och relationer på skolan och i klassen Sedan blir det ett innehåll gällande språkbruk och jargonger. På rasten kommer aktiviteter att genomföras som hänger ihop med veckans värdegrundsuppgift.

Trygghetsteam med skolkurator, socialpedagog, elevassistent, fritidspersonal och rektor kommer fortsättningsvis att träffas var tredje vecka.

Undersökning av upplevd trygghet behöver vi göra flera gånger under året så att vi kan arbeta med det systematiskt under hela läsåret. Trygghetsvandring ska göras i början på höstterminen. Den görs över skolgården, i klassrummet – socialt och pedagogiskt.

Trivsel och trygghetsenkäter kommer att göras på fritids vid fyra tillfällen under året. Detta för att följa elevgruppen och få ett mer rättvist resultat och för att fånga upp otrygga elever i tid. Vi behöver anpassa enkäterna till vår egen skolenhet.

Vi behöver samverka mer med vårdnadshavarna i arbetet med värdegrund och tydliggöra detta i veckobreven och delge det vi arbetar med nu. I lika/olika metoden ingår också att involvera vårdnadshavarna i arbetet.

5 Hur gör vi?

Enhetens åtgärder läsåret 2026/2027

Åtgärder/aktivitet	När	Ansvarig
Rastaktiviteter ordnas av socialpedagog och elever.	Hela läsåret och kopplat till lika olika.	Socialpedagog

Årlig plan mot kränkande behandling

Trygghetsvandringar i skolans lokaler och på skolgården både socialt och pedagogiskt. Trygghetsenkäter.	En gång/termin.	Samtliga mentorer och personal på fritids.
Klassråd/elevråd då tryggheten på skolan diskuteras.	En gång/månad	Socialpedagog och mentorer.
Fritidsråd då tryggheten på fritids diskuteras.	Två gånger/termin	Fritidspersonalen.
Värdegrundsarbete: Lika/olika metoden. Tema gemenskap och relationer samt språkbruk och jargonger.	En lektion/vecka. Fritidstid Rastaktivitet Löpande utvärdering. Med i arbetslagens SKA.	Mentorer, socialpedagog och EHT.

6 Riktlinjer och rutiner vid uppkomna situationer

Följ Riktlinjen för kränkingsanmälan samt Rutin vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier, båda dokumenten finns tillgängliga på intranätet under Styrdokument A-Ö)

7 Definitioner

7.1 Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Varken diskriminering eller kränkande behandling får förekomma i förskolor, skolor och andra verksamheter enligt skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras dock till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.

7.2 Mobbing

Begreppet mobbing finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara

Årlig plan mot kränkande behandling

händer en gång. Kränkande behandling är ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

7.3 Diskriminering och trakasserier

Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.